

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 126/2017-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ro 422/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. januára 2017 prostredníctvom faxu doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“),

následne doplnená 27. januára 2017, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ro 422/2009.

2. Z obsahu s'ťažnosti vyplýva, že s'ťažovateľ je účastníkom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4 Ro 422/2009 v procesnom postavení žalovaného. Okresný súd 9. decembra 2009 vydal v danej veci platobný rozkaz č. k. 4 Ro 422/2009-26, ktorý nadobudol právoplatnosť 26. januára 2010. S'ťažovateľ 6. mája 2016 podal proti platobnému rozkazu odpor, tvrdiac, že *„do dnešného dňa“* mu do *„vlastných rúk nebol doručený... a napriek tomu je na tomto platobnom rozkaze vyznačená doložka právoplatnosti a vykonateľnosti“*. Uvádza, že o jeho odpore okresný súd dosiaľ nerozhodol, hoci odo dňa jeho podania uplynulo už 8 mesiacov. Celkovo tak od začatia konania (26. novembra 2009) uplynulo 7 rokov a 2 mesiace, do dnešného dňa však nie je konanie právoplatne skončené.

3. V nadväznosti na uvedené s'ťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí s'ťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že postupom okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň s'ťažovateľ požaduje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov, priznal s'ťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

4. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu je rozhodnúť o jeho prijatí na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prieťahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá

na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). Ústavný súd tiež poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovanie vyslovil, že „Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04).

9. Podstatou sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je uplatnenie nároku sťažovateľa na ochranu pred postupom okresného súdu, ktorým malo byť porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Ústavný súd zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh zistil, že sťažovateľ podaním z 10. októbra 2016 adresovaným predsedníčke okresného súdu uplatnil sťažnosť na prieťahy v napadnutom konaní. V odpovedi na sťažnosť sp. zn. Spr. 4584/16 z 25. októbra 2016 predsedníčka okresného súdu okrem iného uviedla, že „*platobný rozkaz bol (sťažovateľovi, pozn.) doručený dňa 04.01.2010 do vlastných rúk. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 26.1.2010*“. Poukázala pritom na to, že „*údaje uvedené na potvrdení o doručení písomnosti (doručenke) sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak,*“ (§ 45 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016). V časti však uznala sťažnosť za dôvodnú, keďže o podanom odpore rozhodnuté nebolo, a preto v konaní nariadila „*dohľad v pravidelných trojmesačných lehotách*“.

11. Ústavný súd následne v súčinnosti s okresným súdom zistil, že okresný súd uznesením z 21. decembra 2016 (t. j. ešte pred podaním ústavnej sťažnosti) rozhodol o podanom odpore sťažovateľa tak, že ho odmietol a priznal žalobcovi náhradu trov konania. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ 6. februára 2017 odvolanie (v elektronickej podobe, pozn.).

12. Ústavný súd tak na základe uvedeného konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa § 62 ods. 1 zákona

č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii a aj ho využil ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

13. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Sťažnosť na prietahy adresovaná orgánu štátnej správy súdov preto zohráva významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. m. m. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

14. Je nesporné, že po upozornení predsedníčky okresného súdu na prietahy v konaní a po prijatí príslušných opatrení už okresný súd nebol vo veci nečinný a priebežne v nej koná (aktuálne zabezpečuje všetky procesné úkony k tomu, aby vec mohla byť po doručení vyjadrenia žalobcu k odvolaniu predložená odvolaciemu súdu), čo ústavnému súdu umožňuje v danom štádiu konania vysloviť záver, že okolnosti napadnutého konania v čase predbežného prerokovania sťažnosti sú také, že došlo k odstráneniu nežiaduceho stavu zapríčineného dovtedajšou nečinnosťou okresného súdu.

15. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

16. Iba pre úplnosť sa žiada upriamiť pozornosť sťažovateľa na judikatúru ústavného súdu, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Obdobie od právoplatnosti platobného rozkazu (26. januára 2010) do podania odporu (6. mája 2016) nemožno vzhľadom na účinky právoplatnosti tohto rozhodnutia (záväznosť a zásadná nezmeniteľnosť) hodnotiť ako „zbytočný prietah“ a pripísať na ťarchu okresného súdu

a doba konania od podania odporu 6. mája 2016 do rozhodnutia o ňom (t. j. 7 mesiacov) sama osebe nebola takej povahy, aby len na jej základe bolo možné v okolnostiach danej veci vysloviť namietané porušenie práv sťažovateľa.

17. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2017